

Սասիս լրագիրը 5 անգամ կը հրատա-
րակուի լաբարը . 4 Թրաքերը և 1 Շաք-
քերը :
Տարեկան դիմ. և Պօլոյ համար 180.
" " Գաւառաց 10 Մհա-
Վեցամսեայ գիմ և Պօլոյ 90 Ա.րլ
" " Գաւառաց 5 Մհա-
երաքաբնիւր. թւոց գիմ
Տարաքաբերը 60 Վր.
Օրաքերը 20 ..

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱԾԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱԴԻՎՈՅՈՒՄ 47 ՅՈՒՆԻ

Ε. Ω. 9.

Ենցեալ շաբաթ օրը Ս. Լուսա-
ւորչի ամօն ըլլալուն պատճառաւ նոյն
աւուր շաբաթաթերթին հրատարա-
կութիւնն այս աւուր մնաց :

ԲԱԴԱԲԱԿՈՒՑ

գիր մը դատաստանի Ենթարկելու ,
երբոր խմբագիրը օրինաց եւ ազդա
յին սովորութեանց իրեն ընծայած
քննադատութեան սահմանը չէ ան-
ցեր :

Վւստրիկական կառավարութիւնը
ելմտական օրէնք մը ներկայացուցած
էր, որով իր արժէթղթոց կտրօններ,
ըուն վրայ 100ին 16 տուրք կը դնէր։
Վյու առաջարկութիւնը՝ որ գլխաւո-
րապէս Փարիզի եւ ուրիշ գլամական
մեծ կեդրոններու մէջ բողոքներ յա-
րոյց, վերջապէս խորհրդարաննին կող-
մանէ ինդունուեցաւ, եւ օտար տէրու-
թեանց հայտակներն ալ, որք աւստ-
րիական արժէթուղթ ունին, կը պար-
տաւորին յիշեալ տէրութեան տուրք
մը վճարել։

Ըսդղիական խորհրդարանն Իր-
լանոսոցի մէջ ալ ժաղովրդեան ընտրա-
կան իրաւունքն ընդարձակելու համար
տրուելիք օրինաց վրայ վիճաբանել
ակաւ : Բայց վիճաբանութիւնն
Ակովտիոյ ընտրական օրինաց վրայ ե-
զածին չափ կարեւորութիւն չունե-
ցաւ, եւ արդ էն օրինաց յօդուածները
մեծագոյն մասամբ ընդունուեցան
Երայէս բոլոր մածին հրիտանիոյ մի-

ացեալ թագաւորութեան մէջ ամեն
տեղ ժողովրդական իրաւունքը նոր
քայլ մ'ալ առաւ, եւ դուշակութեանց
նոյն լով այս քայլը առաջանին աւելի
մեծ փոփոխութիւններ ալպիափ բերէ
Նոր օրինաց համեմատ խորհրդարա
նին կազմութիւններ գալ տարիի պիտի գը^ը
լուխ ենէ, եւ անտարձակոյս ժողո
վրդեան վիճակը բարւոքելու աւա
ջարկութիւններն այսուհետեւ առա
ջն տեղը պիտի բռնեն խորհրդարա
նին վիճարանութեանց մէջ. Վրդէ
մեծ եւ հիմնական փոփոխութեա
մը պէտքը ճանչուեցաւ, այն է Կը^ը
լանտայի մէջ տէրութեան եկեղեցի
վերցնելու համար տրուած որոշումը
որ քիչ ատենէն Վնդգիոյ տէրութեա
ընդունած մէկ սկզբանքը բոլորովի
պիտի փոխէ եւ ուրիշներու ալ հետեւ

ւելու օրինակ մը պիտի ըլլոյ :

Պ. Տիսրայիլի կը փութայ օր մ'առաջ ներկայ խորհրդարաննը գոցելու եւ նոր ընտրութեանց սկսելու : Առաջարկութիւն մ'ըրաւ, որով խորհրդարաննը բաց կ'սովորական գիշերային նիստէն ցերեկն ալ նիստի ընէ, Աը յուսացուի որ մինչեւ յուլիսի մէջ այս խորհրդարաննը գործը վերջացընելով կը լուծուի, եղեկոտեմբերին նորը կը գումարի :

Τοιτο ρυ φωισαδ Ἰωαννηναγ διαιτησεν ο δικαιο-
φι ιωαννηρου πεπαι ψρων τις: Τοιτο ρυ
τυπαιτερων απαιρετησεν ο δικαιοφι ιωαννηναγ
3 ηρ. εργατης αινησιαση ιωαννηναγ 2 ηρ.
Ι. ρωμηνον ψερηναρητην ιωαννηναγ ιωαννηναγ
ιωαννηναγ ιωαννηναγ ιωαννηναγ ιωαννηναγ
εινησιαση οιησιαση ιωαννηναγ ιωαννηναγ
εινησιαση οιησιαση ιωαννηναγ ιωαννηναγ

գիտատեսաց մեծ բազմութիւն մը թէ
շոգենաւներով եւ թէ մասնաւոր տե
ղերէ գիշերային հրախացութիւններն
ու լուսավառութիւնները տեսնելու
ելածէին :

Հարձը . Մեծ Եպարքոսը նոյն
կրիկունը մեծ խնչոյք մը տուաւ ուր
հրաւիրեալ էին միայն տէրութեան
բարձրաստիճանն նախարարները , Պետ
տութեան խորհրդոյ անդամները եւ
օտար դեսպանները : Հրաւիրելոց թիւ
ընդ ընդ ամեննը հարիւր հոգին չէր անց
նէր , հետեւաբար երեկոյթն ամեն
տարուան պէս հասարակային կերպաւ
րանք չունէր . Աեղանին վրայ բաժակ
ներ առաջարկուեցան վասն կենաց
(Օ)գոստ . Սուլդանին .

‘ Այս օրը կէս օրէն ետեւ՝ օդու
տախաւ Առևլթանը Տօլմա Պահճ էի
կայսերական պալատին մեծ դահլչին
մէջ (Արձք. Մեծ - Եպարքոսին, տէ-
րութեան նախարարաց եւ բարձրա-
սիճան պաշտօնատարաց, օտար դեւ-
պանաց, Ռումանիոյ ու Աէրվիլյ գոր-
ծակատարաց, Խնչպէս նաև ամեն
կրօնական հասարակութեանց գլուխ
ներուն ։ Հնարհաւորութիւններն ըն-
ուռնիւ .

Թայմղ լրագիրը Աէրվիոյ իշխան
նին սպանութեան վրայ գրած յօդ-
ւածի մը մէջ հետեւեալ կերպեւ կը-
քննադառէ Տ. Դրան հպատակ իշ-
խանութեանց ներկայ վիճակը :

“ Վւստրիոյ եւ Տաճկաստանի մէջ
երկար ժամանակէ ՚ի վեր աիրած ան.
կանոնութեանց արդիւնքն եղան աղ-
գային զդացումներ զարթուցաներ
մինչեւ ցարդ հաղիւ իրենց առանձ
նութիւնը հասկցող ժազմութեան իրենց
որքց ցեղաբանական գիտութեան իրենց
մէջ հաստատել ու զած աղդայնութեան
կասկերուն բոլորովին տպէտ էին: Աէր
վիացիք ալ, իրենց Պօհէմիոյ եւ Խըզը
ուաթիոյ գլացեաց նման քանի մը տա-
րի է որ լսեցին համալրաւեան գա-
զանաց իւ մը թշակի ակս ուայի հրն

զափսրը ու թուքալի դժ. Հյ. Հյ.
չեցուցին իրենց Պօնայի՛ Հէրսէքի
Գարատաղի եւ Պուղաբիոյ դրաց
եաց մէջ. Վմեն բան այս գանութեան
հասարակութիւններն ազգային կա
պերով միայնելու կը ձկոէր . . . եւ
մինչեւ վերջին ատեններս կը յուսաց
Եէրո՞ր Աէրմէ՞րոյ Ա աշաքիոյ եւ Մօր
տափիոյ հասարակութիւնները , որ
միայն օտարանեան գերադահութեան
սոռներին ներգեւ կը դանուին , եւ
իրօք եւրոպական աէրութեանյ մի
ացեալ պաշտպանութեան ներքեւ են
կընան յարսարիլ ո՛չ միայն ինքնիշխաւ
նութեան , այլեւ այնողինի դաշնակ
ցութեան մը՞ս իրենց ընդհանուր ան
հակառակ էնի հասական ոգէ :

ՀԵՐԵՎԱՆԻ ՈՒԽԵՐԸ

Օդստ . Առվելանին գահակա
լութեան տարեղաբճն այս տարի ա
սովորական շքեղութեամբ կատար
ւցաւ . Հինգշաբթի գիշեր Առա
փորի եղերքն ու մայրաքաղաքին զա
նազան կողմերը տէրութեան շէնքեր
ու մեծամեծաց տաները փառաւո

պէս եղած է հելուետական հասարակապետութիւնը Պաղպիսյ, Պերմանիոյ եւ Խալիխյ մէջ: Սակայն այս պիսի հաճոյական ցնորդներն ի վեր չոյ ի զուր ելամ: Ու միայն Ուրիշացիք եւ Ուրմէնք ա'յազթելի: Հակակրութիւն մը ցոյց կուտան քաղաքական միութեան կամ դաշնակութեան, այս եւ Վաղուալիս եւ Վալաբիա՝ որ երկնքն եւ երկիր իրար կանունէնին միանալու համար, հիմա հազիւ թէ բռնութեամբ մէկ տեղ մը նացած են:

Կարուէնու իշխանը շարաթ կէս աւուր միջնուրը Վասիր հասաւ երակական իրէնս Ժէրօմ շոգենաւով:

ՀԵՌՎԳՐԱՆ ՈՒՄԲԻ

(ՀԱ.Վ.Ա.Ա)

Փարիզ 23 յունիս:

Էթանտան կը հասաստէ թէ իսացիոյ մէջ կարիպալտի Մէրօթթի որդւոյն ձեռօք կահաւորներ կը գործն, եւ կառավարութիւն ալ չարգիւր:

Փարիզ 26 յունիս:

Կը հաւաստին թէ կայսր կիրակի ժամը պիտի զառնայ եւ շարաթ մը հու կենա:

Օրէնտրական ժողովը 23ի գէմ 1844 ձայնով մերժեց հակառակորդ կուման առաջարկութիւնը, որ 1869 գիտուրագրութեան թւուը 80,000 իշխաններ կը զուր, եւ 210 ձայնով կառավարութեան առաջարկած զնուրուրագրութեան գրէնքն ընդունեց:

Պէտքանուան 26 յունիս:

Միքայէ իշխանին կեաւքքը զաւաճանողներն գաստանան այսօր սկսաւ բուր էւ լրագրաց անցիատառները ներկայ էն, մոզուր ու անցանք ալ պատիմ մէջ շնեսութիւն: Խրենոյ համար ուրիշ աւելի կարմոր բան մը կոյ ընելիք, որ կրնոյ ոյս բաղչանքնին ալ պատիմ էւ այսինքն նուի մահնոյն զորութեամբ չայց ազգին մեծագոյն մասը կոմթուիւն թեսն գարձնելու տշխանիլ: Երբ ոյս առաջն կէտը ձեռօք անցն ընկերութիւն է:

Կամ խումբի մը ներկայացուցէն: թէ և այս վելջնիլ կաթողիկոսէ հոկ բարձր կրօնական տասիճն մը ունեցող անձ մ'եղած ըլլոյ: Այս նկատմամբ նցոյ համեմատութիւնուր կոյ Պահու Համաւանենի և Հայոց Պատրիարքին մէջ ինչ որ Մահաքօփ իշխանը իրնակ ունենալ անուելով աւելի բարձր մասամբ նաև Խառապի թագուար որին հետէ հարգած էւ:

Ուրիշն անուան կարմոր կարմոր կամ անուան ալ պատիմ մէջ անցանք ալ պատիմ էւ:

Անուան կամ անուան ալ պատիմ էւ:

Անուան կամ անո

թին մէջ հրատարակելու չնորհ ընէք
որով կը յուսամ թէ Պ. Ալածանիան այս
պիսի անտերունչ խղճակեաց չօրաբեկ հա-
ցին ստակը կոկորդէն դուրս չտալու ան-
օրինակ անխղճութինէն ետ կը կենայ ե-
հետեւաբար իշխանութեան գիմնլու հար-
չթողուր .

ବ୍ୟାକ ପରିଚୟ

բութիւններ հանել ինքնարոյս ըստւած
ստեղծագործութեանց վրայ . բայց մեր
ամենէն ձարսապ բնագէաներն անոխայ
լիլ գործիքներով և անոնցմէ բաւա
գցին աշուք հաստատած են մարդկար
յին կամօք ոչչէն այսպիսի եւթիւն
ին ինքնարոյս անոնցմէ բաւած

ւոր հրապոյր մ'ունի : Ուստի այս փիւ
լխովայութիւնը մասնաւորապէս գոր-
ծաւորաց մէջ մացնելու ձիւ կը թափ-
ի : Զանազան ազգերէ կաղմուած
ընկերութեան մ'անդամներէն յանցա-
ւոր գտնուաոլ զարդեացի զսրծաւորաց

Քոյլ յառաջ գնաց ։ Բայտ ումանց հաւատքը սարսափելի կեպիւ կը նուազի ։ և ըստ այլոց նոր զօրութիւն կաւուու ։ Երդարիւ ալիքը բազմաթիւ են, բայց ընդհանուր հոսանքն անդիմադրիելի կերպիւ կը բարձրանայ ։ Այդմասութիւնը կածի ։ Միայն թէ քաղաքական և կը բօնական կեղծաւ որութիւնը՝ դարուս ամենամեծ խոյը ինչպէս կըսէ Լորտ Պայրը, բարյահան ցաւալի վիճակ մը կընծայէ ։ որ մասաւ որական մեղկութեան ամենէն մեծ նշանն է ։ Հետեւ արար աս բողոքներուն և զանգատներուն մէջ ալ պաշտօնական կեղծաւ որութիւնը կինայ մեծ մաս մ' ունեցած ըլլալ ։

Իսկ կարգինաւլ Փօնչօզ բժշկաւ կանութեան ճեմարանին մէջ եղած գաւ սպիսուութիւններէն և ՊՊ. Լիթուէի Ուոպէնի ևայն զրուածներէն բազմաւթիւ հատուածներ յառաջքերաւ, ուր հոգւոյ խոփի մոտաց, մարդոյ ևայն ևայն վրայ անիմանաւ առհմաններ արուածնեն ըստ գրտկան փիլիսոփայութեան։ Այս սկզբունքները ճեմարանաց մէջ պաշտօնապէս կաւանդու ին աշակերտաց թէև չուղելու ալ ըլլան ո՛չ իրենք և ո՛չ ալ իրենց ծնողը ։ Կարգինաւլ Փօնչօզի ճառին մէջ քանի մ'երեւելի գիտնականաց անուններ լիշուած ըլլալուն պատճառաւ, բժշկուկան ճեմարանին մէջ մեծ իրարանցում և շփոթյարոյ։ Սակայն անտարակօյս կարգինաւնին իրաւամբ խօսեցաւ երբ բարձրագոյն ուսմանց աւանդութիւննը տեր աւ բարձրագոյն արու ի կղերին կամ ուրիշներու ալ տէրութենէն անկախ ճեմարաններ հաստատելու, ինչու և Պէլքիքայի մէջ։ Այս ամեն վիճակաւ թե նց արգանքն ըլլան յայտնելով ինդուրեց ար աղասութիւն տրու ի կղերին կամ ուրիշներու ալ տէրութենէն անկախ ճեմարաններ հաստատելու, ինչու և Պէլքիքայի մէջ։ Այս ամեն վիճակաւ թե նց արգանքն եղած գրտկան փիլիսոփայութեան քանի մը ծայրացեղութիւնները հրապարակաւ գատա պարտել։ բայց ծերակիորած վերջապէտէս ներկայացած բողոքագիրն ուշադրու թեան շառաւ։

Պ. Վ. Պառնասեան

ԽԱՌԵՆ ԼՈՒՐԵՅ

կարու լի է այս ուսումնական հանելիութեան Դապդիս վերաբառնալիքն ետև առար քաղքի մը մէջ իրենց արտապատճառ ծայրացել կարծեաց համար կշատ մրտիլ հաղիւ թէ մոռցուածէ , և ահա ծերակուախն բողոքագիր մը կը մատուցուի 2132 ստորագրութեամբ Դապդիս ճեմաններուն մէջ եղած գասահօսութեանց անուղղափառութեան և նիւթականութեան դէմ • Բողոքագիրն ստորագրովները մասնաւորապէս ծերակուախն ու շաղրութիւնը կը հրաւիրէին բժշկական ճեմարանին մէջ բժշկութեան վիճակիր առնելու համար աշակերտի մը կողմանէ զրուած նիւթապաշտական և անաստուածական ճառի մը վրայ , զոր ճեմարանին փառապեսներն ընդունած էին , բայց յետոյ հասարակաց կրթութեան պաշտօն եան մերժած էր , և կառաջարկէր ճերակուախն որ ոչ ևս այսպիսի զեղծանց թոյր առուի :

Այս նիւթիս վրայ Պ. Շե-Տիզը
Սահ տեղեկաբիշ կարգուեցաւ, և
իր ներկայացուցած տեղեկաբին մեջ
մէպէտ կառաջարկէր որ ծերակոյտը
պարզապէս խնդրու կարգին անցնի, այ-
սինքն իրեն ներկայացած բոլորադիլն
ուշագրաւթեան չառնու, բայց և այն-
կէս խոտիւ կը գտառապարտէր նիւթա-
գաշտակոն սկզբունքները.

Ա իմարանութիւնը մայիս 19ի և
ետևեալ նիստաերուն մէջ տեղի ունե-
առ . Քարչարդոյն խորհրդարանին ձա-
ւախօսները պահպանողական մասին վե-
աբերեալ ըլլուրվ . բնականարար իրենց
տեղափոսութիւններն ալ չէին կրը-
ար չափագանց ազատափրածեամբ
ոպղիլ . բայց և այնպէս գանուեցան ոչ
իսյն այնպիսի ազատամիտ ոգիներ , որք
). Այնմ-Պիօվի պէս գիտութեանց
զարտութեանը պաշտպան կանգնեցան ,
ոյլ և նոյն խակ կարգինալներն ալ ծայ-
ոյեղութեանց գէմ միայն բարձրացը-
ելով . իրենց ձայնը , ազատ գասափառ
ոկութեան սկզբունքը պաշտպանեցին

Պ. Տիւրեն նախ երկարօրէն հերց այն անմիտ ջանքերը՝ որովք քանի ու գիտուններ նիւթապաշտութիւնը ննջեւ իր յետին սահմանները մղելով կը սնան Վարչին եռթիւնն իսկ ուրաքալ նիւթոց էութեան պատճառը անել։ «Դեռ քանի մը տարի առաջ, ուժ Պ. Տիւրեն, Քաղղեց զանազան զգերը նորասէրներ ելուն, որք փորձեց հասանաել ջանացն թէ իիստ միջաններ կրնան իրենք իրենց վածութիւնը տիւրութեան գործ մը իր համարուի հիմա։

Դրական լրացած փիլտրավութեան մէկ զարգացնելով յատկութիւնն ալ ողին է որ ուսկին համար մասնաւ

դար յառաջագոյն մարդկացին միաքը
միջնագարեան աւերահներէն, գպրաց-
ակոն վիխտոփայութեան կապերէն և
իմաստակ էշխանութենէ մազատելով՝
համարձակաբէս յառաջ գնաց ուսմանց
և գիտութեանց մէջ, երկրիս ծիշտ ձեւը
սահմանեց, նոր աշխարհց գտաւ, մաս-
լըրակաց զիրքն որոշեց, սրբազն մատ-
եանները թարգմանուեցան և քննա-
դատութեան առնուեցան, հետեւարար
կրօնից և ազատ մասց ամենէն աւելի
համաձայն եղող սկզբունքները կըն.
գունու էին. Այս նոր և համարձակ
քննադատութեան ոգին եթէ Ո՞չին
գորոց մէջ ըլլար, անշուշտ պիտի
խղգութեր, ինչպէս շատ մը սկզբունք և
անսնց գննողները կօրսուած էին.

Այսու ամենայնիւ հռոմեականութիւնն ու արքա բազմագույնութիւնը ասքառապետի պատերազմներ և հալածանք հաւաքցին իրարու գէմ ։ Արօնական կոիւներէն և արթւնհեղութիւններէն եռեւ հարկ եղաւ վերջապէս համաձայնիլ ։ զինագագարներ կնքել, և ամեն մէկը արտադաշտով իր աելը նստիլ ։ Գաղղեց եներիկաս Դ. թագաւորը կրցաւ քարի մը տարի այս հականարա տարբներն իրարու հետ հաջո պահել, բայց գրժանապարար Լուգովիկոս Փ. Ի. իրօնու կան առա եռանդեամբ և տփառութեամբ նորէն թշնամութիւնը բորբոքեց ։ Առաջարարողներուն ոյս սիստմանց և արթիստիանց մէջ մարդկային միաբը իշտ առաջ կերթար և անոր հետ ալ ունեահան նեսոսութիւնը ։

Ապահովական սերտոցութիւնը :
Սահման 1789: մեծ գարագլխէն՝ ՚ի
եր ապահովականութիւնը՝ մարդ-
կային մասոց գործադրութիւնը՝ մեծա-

բառը՝ Վեցոյն | Եվանդ ՀՅ
ըրլոտի գրուած նաևակ մը կը ծանուցա-
նէ թէ անցեալ երկուշարթի իրիկաւն-
ոստիկանութեան զինութիւնիր ուսւա-
կան շոգենաւուց ընկերութեան պաշ-
տօնաւաւ Պ. Տրաստինսի տունը գա-
ցեր են, և յիսնապետք ծանուցեր է թէ
հրաման եղած է իրեն Տիկին Տրաստ-
ինուր բանել տանիկլ, որպէս քի իր փախ-
ճանեալ հօրը տաճի մ'ունեցած 170
յերտ պարագը վճարէ: Տնականարար
գուպթիեները ներս չընդունու եցան,
ուստի յիսնապեան Խւսիւտար մարդ-
քակեց եղած գիմադրութիւնն իր մե-
ծաւորին ծանուցանելու: «Մոյն միջո-
ցին Ուուսիոյ տէրութեան կողմանէ
նաւահանգիստի տեսուչ Պ. Խուկօ-
վիչը ալ իմաց տրուելով, յիշեալն ալ
հան գնաց և ծանոցց որ նախ իրեն մար-
մացի վայեն անցնելու էր որ իր պաշ-
տօնաւարին կինը գռնէն գուրս հան-
ուի: Ա երջապես Պ. Խուկօվիչը ե-
րաշխաւար եղաւ որ հետեւալ օրը տիկին
Տրաստինս ոստիկանութեան գուուը
նեսնամանաւ:

Աերեաի որ Տիկին Բրասինոս իր հօրէ
մէն ժառանգութիւն ստացած , բայց
անոր պարաքը վարել չէ ուզուծ :
Միւս կողմէն առնելիքի աէք եղող օս-
մանցին ալ իր առնելիքը չկրնալով
ձեռք բերել , հաւանականաբար զատ
պացել է , և տիկին Բրասինոս ալ դա-
սի երթ չուզել չուզելուն պատճառաւ՝ ու-
սիկանութեան միջամտութիւնը հարկ
եղեր է :

— Εργάτης τον πειραιών την απόφευξε
καὶ στέλνει τον πειραιών την απόφευξε

